

Савецкая БЕЛАРУСЬ

ВЫДААНЬНЕ РЭУКОМУ САЦЫЯЛІСТНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 36 (46). Субота, 25-га верасня

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі: Менск, Літэратка выдавецтва аддзел Палітычнага ўпраўлення Заходняга фронту

Дзеляць Беларусь.

Савецкая Беларусь служыць заманчывым яблычкам у воку вяльможных грабятляў і сіяцельных бандытаў. Яна заманчыва і як калёнія, і як пасярэдняя паласа паміж белай панскай Польшчай і Чырвонай работніцка-сялянскай Расеяй. Ды што значыць яшчэ і тое, што та ніе абшары будучы адняты з рук бальшавікоў? І быццам бы ўсё ўжо зроблена ў гэтым напрамку да канца — толькі прасцірай руці і бяры — так уверана выказваюцца пані ў сярброўскіх гутарках з генераламі.

З Варшавы праз газету даюць зваць што „ўпаўнамоцаны Урангеля, генерал Махроў, прапачуе Польшчы найвыгальнейшыя граніцы, якія захопяць сабою і Менск.“ Шчэтом генерал, аякуч каторага сідзіць пакуль што ў Криму, хоць ужо і прызнан французскаю буржуазеяй за праўніка ўсёй Расеяй, заада та раздобрывся перад панамі і зразу адрэзвае ім кусок Беларусі, ды з Менскам. Чаго ж шкадаваць — гэта такая ўжо абрачоная краіна, якую можна шарпаць і кроіць на ўсе манеры.

Для польскіх паноў, аднак, дэбрата Урангелеўскага пашлаўца паказваецца задужа шчэдрай, і яны... зразу на'т не рашаюцца паслухаць вернага аб іхніх інтарэсах дбайцы. „Хай — кажучы яны — гэта будзе тады, калі бальшавікі „ня схочуць памірыцца“. Пані пастараюцца, ёсьць ведама, на мірнай нарадзе паставіць гэтакія пытаньні, якіх ні за што нельга будзе прыняць, і тады, калі іх атхіляць, скажучы — яны на подчасьць аматары! — бальшавікі ня ідуць на мір.“ У думках нагнае шляхты на гэсьне прага паслухаць радзі гэн. Махрова... Чаму ж так не арабіць? Ды шляхта скрытна пасьміхаецца з яго, бо ма быць іх апетыты сягаюць ня толькі да Менску, а і да Смаленску. Го, гэты апетыты да таго прагучы, што з вялікім натугам іх прыходзіцца стрымліваць. Праўда, пані ў генеральскіх гузіках і палетах так такі на ўсілах стры-

мацца і прабоўтваюцца. — Па газетным чуткам, „польскае ваеннае камандаваньне надзеяцца ў хуткім часе заняць лінію Дзвінск - Баранавічы - Пінск, якая, думае польскае правіцельства, будзе прызнана за Польшчаю і бальшавікамі і Урангелем.“

Скрытнае гэтае ваеннае камандаваньне польскае і занадта добрае! Махроў дае за Менск, а яно думае абыцця па Баранавічы, на 120 верст бліжэй к польскім граніцам. Праўда, за тое ўжо гэта ліня напэўна будзе прызнана бальшавікамі і... чамусьці яшчэ Урангелем.

Нямецкі барон і разам крмыскі разбойнік дайшоў да таго, што ўжо сьмела і ўверана дзеляць Беларусь, селачы ў Криму. Цікава, што сабе нічога не пакідае. Ці мо аб гэтым ёсьць тайны згавор, непавінны для аглашэньня?

Балай што так і шыта крыта. Адно толькі з трудзеньне, неперадгледжанае разбойнікамі, гэта, што ўсё таі ў канцы канцоў выйдзе з усіх гэтых скокаў вакод Беларусі? Бач, апроч Урангеля, які ўпаўнамочвае генерала дзеляць яе... ёсьць яшчэ і літоўскае кулаччо, якое так сама адтрымала кусок, ды нарадачны, беларускае зямлі. А тым часам павя мецяць яе з Гроднам і Дзвінскім заханіць да сябе. Так нястрыманьне ў сваёй прагавітасьці крывавае грабіцелі загадзя спраўляюць вясельле над намі чанай сабе ў ахвяру краінай — Беларусьсю.

А беларускі працоўны народ? Ласьне астаецца бязмоўным слухачом? І спакойна дачакае таго часу, калі пані з генераламі ўжывуць свае пляны? Калі з волі ае Беларусі вяртаюць і „ўсходніх земляў“ пад аякай польскіх паноў і крмыскіх ханстваў з разбойнымі генераламі?

Ня можа таго быць! Таго ня будзе.

Вольная Савецкая Беларусь будзе ахована цэлай і неаддзельнай рэвалюцыйнымі беларускімі сялянамі і рабочымі.

З. Жылуновіч.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з фронту, адтрыманьне ад Палывога Штабу чыйнага Ваеннага Савету Рэспублікі за 23-е верасня)

Заходні фронт.

У Ваўкавыскай і Пружанскай ваколіцах ідуць пераменным усьпехам.

Паудзенна-Заходні фронт.

У Ізяслаўскіх ваколіцах ідуць бойкі на захад гункі Шапатоўна Старананстантыннў.

У Валачыскім райёне намі адбіта атака ворама Валачыскі.

Паудзенны фронт.

У ваколіцах Александраўска - Кацярынаўска наша войска ў скутку ўпартых боек з больш шых сіламі ворага пакінуді гор. Александраўск і пазыцыі на правым беразе Дняпра.

Ваенком Палывога Штабу Рэспублікі Васільеў.

Рух рэвалюцыі на усім сьвеце

Рабочая рэвалюцыя у Італіі.

Паміж рабочымі і прамышленнікамі ўжо вядуцца перагаворы. Італьянскае правіцельства пашло на ўступкі. Выбраны работніцкія саветы.

Забастоўкі ў Рэвелі.

У Рэвелі забаставалі пачтова-тэлеграфныя і тэлефонныя работнікі. Бастуюць жалезнадарожнікі.

Паўстаньні проці польскай улады.

У нямецкіх правінцыях Пазнані і Зах. Прусіі пачаліся паўстаньні проці польскай улады, галоўным чынам проці Пільсудскага.

Бальшавіцкая арганізацыя ў Севастопале.

Севастопальскія газеты паведамляюць аб выкрэсьці ў Севастопалі бальшавіцкай арганізацыі, якая мела сваіх

агентаў сярод ніжэйшых жакач пры Урангелю. У зьвязку з гэтым ся арышты і расстрэлы зроніх у бальшавізм дзей.

У Баугарыі.

Салоніцкія газеты дамляюць, што ў розных радах Баўгарыі адбылі рожыя дэманстрацыі Францыі. Баўгарскія драспаўсюджывалі ў Софклямацкі з прызывам да проціў французскага

Нашыя саюзнікі ў выно-

Галава турэцкіх паўст Кемаль-Паша заявіў у кім парламеньце аб тэтраба працаваць супольна бальшавікамі, якія тры вялікую рэвалюцыю. мата, - казаў Кемаль, - барацьба з імперыялізмам і бальшавізм хочам даваць дзяржаву на волі народу ў самым кім значэньні.

і калі траць- павін- сім па- ркі за та доб- лебныя
ы.
и при- 1889, г. Пе- ых ка- гараджі, прабо- рмі. талікаў што ня усьпех кіх сад- ны рух ворама вай- ны. чыя ця і справа і пра- в. Усё польскас раводаць чыцца з жандар- есу, па- на нашы- ць, што зьвары мірным азроны ў льяваецца аныя ва на той прыга- каравць кіх ве- іпліажаз, ёць Са- бліва за павін- хочам на с- самы кім значэньні.

Пярэдадні „акцябра“ у Італіі.

Праца ў Г.

Ва час з... г.г. пра... скага Ад... лася і п... адпугу гета... было зро... одаў сябр... ьртаў - м... ў. 5 лекц... абмысла 20... асному мо... эканаміч...

ніскіе рабочыя, як і ў чакаць, ня спыняюцца пярэдадні ў сваёй барацьбе з капіталам. Перакара ўжо даўно, што фабрычны і памешчыні з'аўляюцца адважваліся адабраць іх з сродкаў іх сродкаў дзесяткаў гадоў працывапрацоўшчыцкага дзеяння. Праца ў Г. іх сродкаў дзесяткаў гадоў працывапрацоўшчыцкага дзеяння. Праца ў Г. іх сродкаў дзесяткаў гадоў працывапрацоўшчыцкага дзеяння.

Толькі ня думалі мітыгаваць свае апетыты, а абіралі рабочых зусім тых сама, як і да вайны і ў часе яе. Сяляне зямлі не адтрымалі. Батракі былі такімі-ж рабочымі ў памешчыкаў, як і раней. І адно пытаньне ўсё больш вырастала перад імі: „Няужо мы пралівалі нашу кроў дзеля таго, каб фабрыконт мог высьмоктаць з нас сок, і памешчык панаваць над сялянінам і паробкам? — Не — сказалі яны сабе, — гэтак далей быць не павінна. І калі гэта сьведомасьць даволі пранікла і сярод рабочых і сярод сялян, тады пачала пярэдадні „акцябры“ рэвалюцыі ў Італіі. Рабочыя захапілі заводы. Фабрыконт ухвалілі за свой улюбены спосаб барацьбы — блэкаду, і стараліся гэтым не даваць хвабрыцца сырац. Але рабочы таварыскі саюз за час вайны, і асабліва аслабіцельнай расейскай вайны з капіталам, зрабіла вадзіе крокі наперад. У атказ на блэкаду, аб'ядненьне фабрыкантамі, рабочы на фабрыках сырацу загалілі выбар у свае рукі; матросы захапілі чыгуны; чыгуначныя захапілі чыгуны; салданы — панскіе мабыткі. Італьянскі прадэтартыт, італійскае сялянства паказала прыклад таварыскасьці, сьві-

домасьці, разуменьне пралеатарскіх інтаресаў. Беларусіе сялянства павінна уважва прыкладацца, як сьведомы сяляні Італіі ідзе поруч з гарадамі рабочым і захапіла мабыткі, кажэ даны ня хочучь вавіць у горад хлеба.

А. Вайцхоўскі.

Вакол міру.

Яны ня кочучь міру. З Варшавы ў Берлін паведамляюць, што большасьць членаў заграічнай камісіі сэйму проці міру з Расеяй, на хадзячы выгаднейшым ясыдзі барацьбу, з'яднаўшыся з Урангелем і расейскімі манархістамі. Прадэтартыні Урангеля генэрал Махроў вядзе моцную агітацыю проці міру.

Мірныя перагаворы з Польшчай.

Польскіе газеты перапоўнены артыкуламі аб пачаўшыхся мірных перагаворах. У некаторых газетах расшуджываюцца думкі аб тым, што пляні ня веручь у магчымасьць міру з Савецкай Расеяй.

Умовы Польшчы.

Стоячы біліка к польскаму мірагору заграічных спраў Кракоўская газета „Час“ па ведамляе гэтыя мірныя умо-

На Чырвонай дарозе.

Селянін і рабочы — удвух. Стары сьвет агнем палаяць, руйнуюць і на вогішчы новы будуюць. Панаваць у якім будзе молат і плуг.

Ад машын закуралых, з загоны, Ідзе рабочы і з ім селянін... Дружыя несью прыць ян адзія... І батца ўвесь сьвет іх разгоу!

Чырванее ўсё болей і болей Іх дарога да сонца, да зор... Але маюць іх вольны прастор, І жыцця не шіада ім за волю.

Яны ідуць... і забучь на ўскамогу Паднявольных, пакрыўджаных ўсёх... Хто халодны, галодны і мкінеца да іх, Сьмела ідзе на Чырвону дарогу.

І ідуць грамадою бяз конца... Лікам шіат іх, і моцны іх духі... А над імі ўжо молат і плуг Зіхацяць у праменьчыках сонца!

М. Кудзелька.

22/IX. 20 г.

ва Польшчы: войскі абодвух бакоў астаюцца на пазыцыях, якія яны займаюць к моманту заключеньня перамір'я; галоўнай лініяй для новай граіцы будзе граніца, утвораная пры другім разьдзеле Польшчы ў 1793 г. Обласьці, праходзячыя к заходу ад гэтай лініі, большасьць якіх зацелены маларосамі, пераходзяць к Польшчы і Літве.

Вонаармеец

Панкел Ліпа.

(Сказ). (Глядзі № 34).

Валікам на дварэ, куды Панкел вышаў, на працо адзінакам шчырага пажаданьня цірыхт, юбчата таварыша, які адзіг загавкаўшы ім у казарме пры выхадзе, ён ўлена аражну, абалзэрнуўся і пачаў ду-

Куды-ж гэта ісьці? Ды ці варта ісьці наогул? І суменьне заваруодук па запісвае У гэты зацэйна каньню для пра гутарак. Настр і літоус га часу ліся вуз ляду, ц насланец, які ў дёмні сымніў яго асыці прашапнеў, паказаўшы напечальцам. Прастатэўшы з зьвіяю, трошу пашаптаўшыся, яны кра і пашлі. Праз некі пляц, два перавулкі, не, вузкіе і гразкіе, яны скоро вынекаму дому, у вокнах якога сьві-

раў агеньчык і мітуеціліся людзі. На вуліцы перад ганкам дому ўжо ў прадыку стаялі ўсё ідучыя ў разьведку чырвонаармеецы. Панкел падышоў к задзему раду і стаў з прывёўшым яго поруч. У пярэдніх радках ішла гамонка, даваліся распараджэньні мабыць пачальнікам разьведкі, у якім Панкел узнаў на голасу Прова. Да гутаркі і распараджэньняў ён не прыслухоўваўся. Наогул Панкелам абудла некая надбайнасць, бясцёкаўнасць да ўсяго вытвараўчага перад ім: усё выходзіла блэмоўна і міжвольна. Хвілінамі на душы Панкела рабілася цяжка, горна і гадліва. Пятрошку аднаўлялася суменьне, неспакой, трывога, якія зароджвалі ўнутр парашэньне вярнуцца, уцячы як-коледчы. „Ці не вярнуцца ўсё-ткі мне?“ стала перад ім выразная думка, разам ахаладзіўшая ўсё істоту і страсянуўшая ўсё цела. Але каманда „шагам, арш!“ раптам далацеўшая к яго вуху, мібы штырхачом даўбянула яму ў плечы, і Панкел пакорна і машынальна адначасна з усіма падыў левую нагу і тупнуў у тахт камандзе. Адступу разам каля пяцідзесяці чалавек пачуўся некі глухі гук, здаецца, разьнёсшыся далёка вакол. За першым тут жа адступіўся другі, трэці, пяты, дзесяты. Перагаворваньні між некаторымі салдатамі пры хадзьбе глухі ў лепату шагоў; толькі рэдкае пакашліваньне перамагала гэты допат і новаю нотаю ўрываўся ў ад-

натоннасьць выявазнага раха між сьцёнамі дамоў і хат. Зрэдку сям-там, вядаль і ублібі, на гэта адважваліся чуткіе сабакі і трывожны бразг калатушкі вартунікаў. Панкел ішоў, увураўшы гонаў квізу, маючы перад сабою чорныя пені таварышаў. Зусім ня прыкмеціў ён, за няты ўвесь тлумнымі, няяснымі думкамі, як разьведка вышла з жылога мейоца і ачулася ў полі. Камандаваньне „шаг ускорачь“, дапёсшаецца з пярэдніх радоў, вымусіла яго калдыць гонаў і аглядаецца вакол. І ён прыкмеціў, што ідзе крыху ўзадзе ад бакчых таварышаў дні некалькі шагоў зрабіў бегам, каб параўняцца; пры гэтым пачуў утому. Чорная сьцяна цені, акольваючая іх разьведку, раздалася ва ўсё бакі так мо' шагоў на дзесяць на адгой, зрабіўшы круглую купальную прагаліну, у якой можна было адмеціць хвігуру чалавека. Чымсь далей разьведка падавалася ўперад, тым болей адсувалася разам і пярэдняя сьцяна яе, цягучы за сабою бакавыя і шапку. Дарога была роўная, гладкая, што сьведчыла аб роўнай мясцовасьці. А дзякуючы гэтаму, і ветру, злёжку павейваўшаму ў сяленьні, тутака адчыняўся прастор дзьмуць як хапя. І вецер выкарыстоўваў гэту магчымасьць: дзьмуў як меў сілу; На шчасьце каманда, ён меў кірунак якраз папутна ёй.

(Працяг будзе). Цішка Гартны.

Прасьвета—селяніну.

Сяляне вбачі! Старая ўлада, ўлада цара і паноў, увесь час убівала вам у галаву, што грамата простаку мужыку не патрэбна, што зямлю можна рабіць і няграмацтву. Што няўмеючы чытаць і пісаць можна хадзіць за плугам і баронаю, можна мець шмат хлеба і добра жыць. Яны кавалі, што толькі пісар у воласьці павінен быць пісьменны, а старшынёю кожна можа быць. І гэтак было. Але ў той час панам добра ведалі, што граматы мужык лепш бы мог засяць сваю палоску, лепш яе абрабіць, лепш мог бы, пачытаўшы кніжку, наладзіць гаспадарку, рагатаваць лепшую жывёлу і мог бы жыць багатай. А чаму ж яны баяліся мужыку даваць граматы?

Вось чаму. Граматы мужык хутчэй-бы зразумеў, што робіцца ваўкод яго і ён-бы хутчэй запіў бы за гарляк таго, хто смектаў яго кроў. Вось чаго яны баяліся. За гэтым старая ўлада не старалася будаваць у вёсках школ—унукаць сьвет у векавечную цемру... А ў тэй цемры, якая нававала ў вёсках, яны выраблялі што хацелі...

Але канец ім прышоў. Цяпер, селянін і рабочы, твая ўлада, ты сам цяпер кіруеш сабою, і першым пытаньнем у цябе павінен быць, як вылезці з цемры, каб лепш зразумець тое, што робіцца на сьвеце, і каб добра і модна

набудаваць новае вольнае жыцьцё.

Для гэтага павінен ісьці вучыцца тым сам і паслаць у школу сваіх дзяцей. Кінце дурную гутарку, што „навучыўся расьпісацца, і годзе з яго вучаньня“. Гэткія словы убідлі вам у галаву паны ў даўношнія часы. Вучыцца треба для таго, каб умець жыць. А каб умець жыць, дык треба вучыцца, вучыцца і яшчэ раз вучыцца.

Перад Савецкаю ўладаю стаць яшчэ вялікае заданьне: дабіць ворага, які мае пакусу на нашу волю. З гэтай прычыны ў сучасны момант яна ня зможа адчыніць школ колькі вам патрэбна, і будаваць іх так, як належыць.

Цяпер гэтага вы павінны паклапаціцца аб школах самі, дзе іх няма, альбо зруйнаваны польскаю шляхтаю, каб чым найхутчэй пачалося вучаньне, каб дзеці вашы не трапілі дарма часу.

На абавязку вапных дзяцей ляжа канчаток усёй тэй працы ў адбудаваньні бацькаўшчыны, якая ідзе цяпер. Гэта вялікі і сьвяты абавязак.

Яны будуць канчаць будаваць тую пекную хату, якую мы толькі распачалі... Дык пасылайце-ж іх вучыцца, каб яны былі добрымі і адольнымі майстрамі!

Годзі сядзець у цемры—ідзіце к сьвету!

М. Лучазарскі.

Сяляне і рабочыя Беларусі! Калі хочаце быць багатымі і сільнымі—старайцеся быць прасьвячонамі. Калі хочаце быць прасьвячонамі—будуйце і адбудоўвайце школы!

У Савецкай Расеі.

Пасяджэньне Выпаўніцельнага Камітэту Камуністкага Інтэрнацыяналу.

У аўторак 21 верасьня адбылося пад старшынствам тав. Зіноўева поўнае пасяджэньне. З дакладам выступіў делегат камуністкай партыі Грэцыі „Самастойны рух рабочых Грэцыі паўстаў у часе апошняй вайны. Да таго часу рабочыя былі сьляпым арудкам у руках буржуаў палітыкаў. Пагоршаньне становішча рабочага класу, уплыў расейскай рэвалюцыі прывялі да ўтварэньня сацыялістычнай рабочай партыі ў Грэцыі, першы з'езд якой адбыўся ў лістападзе 1918 году. У красавіку гэтага году адбыўся

другі з'езд партыі. З'езд рабочых аднагалосна прыняў пастанову аб далучэньні партыі да III-га Інтэрнацыяналу. Партыя мае штодзённы журнал. Заканчваючы свой даклад, грэцкі депутат прасіў Ісполком прыняць пастанову аб далучэньні камуністкай партыі Грэцыі да Камуністкага Інтэрнацыяналу.

На пасяджэньні аднагалосна пастанавілі прыняць камуністычную партыю Грэцыі ў Камуністыкі Інтэрнацыянал.

З дакладам аб працы сацыялістычнай рабочай партыі Палестыны выступіў дакладчык ад імя партыі, які ўказаў, што гэта партыя ёсьць па сваёй сутнасьці камуністычнай партыяй Палестыны, і яна

злучае ўсіх працаўнікоў Палестыны, Эгіпту, як жыдоў, так і арабаў.

Аб апошніх адарэньнях у Італіі дакладваў т. Зіноўеў.

Пастаноўлена зьвярнуцца з адозвай да італьянскага пралетарыяту.

„Тыдзень барацьбы з Ураганам“ у Грозным.

„Тыдзень барацьбы з Ураганам“ у гор. Грозным прайшоў вельмі добра. Па ўсю гораду адбываліся лютыя мітынгі, а вечарам адбываліся мітынгі-канцэрты ва ўсіх тэатрах. Каўкаская Роста выпусціла спецыяльныя плекаты, лісткі і брашуры. З станіц Чэчні паступаюць весткі аб удачным правядзеньні „тыдня барацьбы з Ураганам“.

Увесь тыдзень ішоў запіс ахвотнікаў.

Гутарка Клары Цёткін з прадстаўнікам Росты.

Праводыр нямецкіх камуністаў Клара Цёткін пасля вьезду з Петраграду гутарыла з супрацоўнікам Росты аб сваіх Петраградзкіх уражаньнях і зацьвардзіла, што ўсе байкі буржуазейных газэт аб становішчы ў Расеі хвальшныя. Паўсюды ў Расеі тав. Цёткін знаходзіла паўнейшы парадак і добры настрой насяленьня. Самы Петроград нават троху дзівіць сваім раскошным жыцьцём, г. э., што ў Берліне ў многіх часьнях гораду няма электрыцтва, а ў Петроградзе ёсьць электрыцтва да і гадзіны ночы.

У канцы т. Цёткін заявіла, што прыехала ў Расею, каб вучыцца ў расейскага пралетарыяту як будаваць новае жыцьцё.

Тав. Клара Цёткін у Маскве.

Чырвоная Масква ўрачыста стрэціла прадстаўніцу рэвалюцыйных рабочых Германіі, т. Клару Цёткін. Германскую госьцю сустракалі на вакзале прадстаўнікі Усерасейскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту, Маскоўскага Выканаўчага камітэту, Цэнтральнага Камітэту партыі бальшавікоў. Тав. Каменэў вітаў тавар. Клару Цёткін, як тав. Карл Лібкнехт і Роза Люксембург доўгія дзесяцігодзі аддаваўшую ўсю сябе справе пралетарскіх паўстаньняў. Клара Цёткін была на нарадзе Рас. Камуністкай партыі і абяцалася выступіць на райённых сабраньнях.

Кавалерысты на хронт.

У Адрэсе мобілізаваны на Ураганлеўскі хронт усе камуністы кавалерысты.

Барацьба з голодам.

У пасёлку Харкаўскім каля Паўладару выпаўнена трэцячая частка хлебнай павінасьці. У Духаўшчынскім наведе Смаленскай губермі за дзьве нядзелі выпаўнена дэбрацаць поўнасьцю хлебныя наравы.

У Польшчы.

Мобілізацыя.

У Польшчы аб'яўлен прызну радзіўшыхся ў 1889, 1888, 1887, 1886, 1885 г. г. Перад будынкамі прыёмных камісіяў адбываюцца безпарадкі, у часе якіх паліцыя праводзіць шмат арыштаў.

Распад польскай арміі.

Удэкіны да нас ад палікаў спартакавец перадае, што ня глядзячы на часовы ўспех палікаў, паміж польскіх салдат заўважваецца сільны рух проціў вайны. Салдатам вайна надакучыла.

Голод у Польшчы.

Становішча ў Польшчы цяпер скрутнае. Харчовая справа кепска стаіць. Гандаль і прамысловасьць панізіліся. Увесь народ чакае міру. Але польскае праціцельства далей праводзіць свае махінацыі і ня лічыцца з становішчам у краі.

Зьверствы польскіх жандармаў.

Прыяжджаючы з месі, палітумя ня гэтак даўна нашымі вайскамі, перадаюць, што польскія жандармы на зьвяржэннаму распраўляюцца з мірным насяленьнем. Усякі падазроны ў бальшавізьме разстрэльваецца без суда. Заарыштованыя ня мінаюць пыткі.

Гуртам атпраўляюць на той сьвет.

У Варшаве штодзень вынісць шмат сьмертных прымоваў. Асабліва караюць сьмерцьцю жыдоў, якіх вепаюць гуртамі за шпіянаж, за агітацыю на карысьць Савецкай улады, і асабліва за ўхіленьне ад воінскай павінасьці.

Дармаеды тылу.

Ад адной іскры зрабілася полымя. Ужо бліжыцца трохгадоўе Акцябрскай Рэвалюцыі. Чырванее Усход, пачынае адчыняць вочы Захад, і рэвалюцыйнае полымя сьпеціцца ўсё шырэй і шырэй. Два вялікія, два клясы—белы і Чырвоны—вядуць страшэнную барацьбу. Чырвоная армія наступае—працоўная грамада штурмуе стары мір. І усё маладое, усё жадаючае жыць, усё пекнае далучаецца к гэтай барацьбе, сьпяшаецца пад Чырвоны сьцяг. На зруйнаваным грунцы будуюць на новы мір вольнай працы. Але на дне нараджаюцца камуністычнага абшчэства поўгаючы дармаеды: рэшткі контррэвалюцыйных рожных колераў. Шпіённы, белагвардзейцы, спекулянты рачамі і грашмі, хабарнікі і зладзеі—вось рэшткі старога здыхаючага міру. Гэткія аткіды абшчэства ўсякімі спосабамі агітуюць проціў улады мазолістых рук; Савецкі рубель абязчэнен, узятніцтва зрабілася моцным рамяством дармаедаў тылу. Чаго

ня можа зрабіць контррэвалюцыйнае ўсёго, міру—раабурчыць савецкі строй,—таго хочучы дасягнуць застаўшыся гадзюкі тылу. Малой расправа з імі маля—яны адасны. Тут павінна быць караючая рука, тут павінен быць меч расплаты. Шпіяваж, контррэвалюцыйная агітацыя, падняцьце цэнаў, спекуляцыя валютай (грашмі) і узятніцтва павінна карацца злосьна.

Вольш двух месяцаў Надзвычайная Камісія чакала: вось, думалася, гадзюкі перастаюць надточываць аснову Савецкага строю. Цяпер гутарак ніякіх быць не павінна. Хацелася-б, каб напісанне радкі прымусілі вас падумаць і ня блудзіцца. Ня блутайцеся пад нагамі, расправа ўжо пачалася.

Пастанаўленьнем Камітэі Губчэка 21-га верасьня разстрэлены выдаваўшыя прапускі за ўзяткі супрацоўнікі О.Р.Т.Ч.К. Александр, жан. дарогі Мар'я Юрэвіч і Леў Дзіменштэйн.

С. Д.

Што робіцца на Беларусі.

Як жывецца у гор. Копысі Магілеўскай губ.

Наш гарадок раскінуты пры чыгуцы, ля рэчкі. Здавалася-б, што маюцца ўсе умовы дзеятыга, каб наш рабочы быў паведамлены аб тым, што робіцца ў Савецкай Расеі. Але дзе там! У горад прыходзяць два-тры экзэмпляры газет якія дастае Ісполком, і толькі. Ні дасяленьне, ні рабочыя ня бачаць.

Німа чаго ўжо тут гаварыць аб чытальнях, гутарках, лекцыях. Як бачыце у нас усё спакойна. Прычынай гэткай адсталасці з'яўляецца атеўтнасьць рабочнікаў.

Раней наш гарадок быў багаты добрымі рабочнікамі, і лепшыя прадстаўнікі Савецкай улады ў губерні так ці іначай зьвязаны былі з Копысём, але цяпер іх у Копысі засталася мала. Здароўна ашчэ праявы шчырай працы, як напрыклад, трыядныя вечарычкі. Намысьліўся мясцовы Ісполком асьвятліць горад электрычнасьцю і з помаччу вечарычак паставіць слупы для праваду. Гэткіх вечарычак у сяродзіне жыўня было тры, і дзьве цэнтральныя вуліцы на працягу 3 верст маюць ўжо гатовыя слупы; будзем прапавяць далей і пабачым skutki.

Ціханяў.

віль працу дэпо і майстарняў. Заданьне ўстанавіць машыны ў майстарняў дэпо блуцьшае стаяць Менск Александр-драўскіе чыгувгі было выплаўнена гуртком рабочых у 49 гадзін нясыменнай працы. Як у Менску, так і на суседніх станцыях, значную дадуку ў „Тыдні адбудовы“ прымаюць чырвонаярмейцы мясцовых і прахадзючых часьцей.

На увагу сем'яў чырвонаармейцаў.

Тав. чырвонаармейцы, якія хочучы, каб іх сем'ям была зроблена сельскага гаспадарская падмога, павінны атпраўляць пісьмы з напісаньнем свайго адрэсу і адрэсу свае сем'яі ў павятовую камісію па аказаньню помачы гаспадарствам чырвонаармейцаў пры зямельным адзеле таго павету, дзе жыве сем'я. Чынасьць павятовай камісіі можа быць абжалавана ў губэрнскай камісіі, а на апошняю можна жагалавацца ў цэнтральную камісію помачы гаспадарствам чырвонаармейцаў: (Масква, Прачэсьцельскі бульвар, 12).

У беларускім Гаспадарскім Палітэхнікуме вялікі наплыў прашэньняў. Ужо маецца 90 чал. вышэй нормы. Стараюцца зрабіць, каб у палітэхнікуме было лягчэй паступіць для вясковых праз устанаву акзамінаў для ўсіх, у тым ліку гімназістаў і рэалістаў.

Тэатр і Мастацтва.

25-га верасьня у Суботу а 3 1/2 гадзіне дня у Беларускам Дзяржаўным Тэатры будзе пастаўлена жыдоўскай трупай „Унэр Віль“, „Цуэйт ун Цушпрат“, увечары—„Дэр Ландман“.

26-га верасьня у нядзелю а 2 1/2 гадзіне ўдзень Беларуска дзіцячы спектакль „Хлопчык у лесе“. У вечары—расейская драма „На дне“.

Абвестка.

Праўленьне Беларускага Рабочага Клубу ў нядзелю 26 верасьня а 7 гадз. увечары ў памяшканьні Клубу склікае агульны сход членаў Клубу для разгляду бегучых справаў.

Прысутнасьць абавязкова.

Да ўсіх школьных рабочнікаў і да ўсіх дзяцей школ.

Камісарыят Асьветы Беларусі прапавяе ўсім школьным саветам пачаць з нядзелі 26-IX а 10 гадзіне ўраньня рэгістрацыю школьных дзяцей (да 15 летняга веку) дзеля адтрыманьня дзіцячага пайка за другую падавіну верасьня. Дзеці павінны явіцца ў школу з дамавымі кнігамі. Той, хто ня з'явіцца, страціць свой пайк за верасень месяц.

Друкарня Інвалідаў.

Чуткі з заграіцы.

Чуткі аб спробе забіць Лёйд Джорджа.

Газета „Дэйлі Геранд“ паведамляе, што лёнданская паліцыя, уведаўшы аб тым, што кучка сінфэйнараў падрыхтоўваецца забіць Лёйд Джорджа, значна ўсіліла варту Старшыні. Лёйд Джордж адмовіўся прыняць дэпутацыю сінфэйнараў, якія зьварнуліся да яго аб вызваленьні Лорд Мэра Керка.

Выбары прэзыдэнта Францыі.

Цяперашні прэзыдэнт Францыі Польдэпанэль адмовіўся ад сваёй пасады. Яго замясьціцелем пэўна будзе цяперашні старшыня міністраў Мільдеран.

Японцы пакідаюць Хаба-роуск.

Японія забрала свае войскі з ваколіцы Хаба-роуска.

Во хто наш вораг.

На запытаньне нямецкіх металістаў—чаму правіцельства не дазваляе вывозіць у Сав. Расею тавараў,—міністар працы атказаў, што гэтаму перашкаджаюць саюзнікі, апіраючыся на Версальскі мірны кантракт.

Патрабуюць кары.

Як паведамляюць з Афін, грэцкае правіцельства афіцыйна паддало баўгарскаму правіцельству сьпісак баўгарскіх падданых, падляжачых над грэцкі вярны суд за зьдзекі іх над грэкамі. У сьпіску знаходзіцца 170 чалавек, паміж якімі ёсьць міністры, 11 генэралаў і шмат ахвіцераў.

Лёс Чырвоных войск у Ня-меччыне.

Па чуткам з Варшавы, паміж правіцельствам Польшчы і Нямецчыны зроблена згода, па якой інтэрвіраваньне з Усходней Прусіі расейскіе войскі будуць пераведзены ў глыбіню Нямецчыны. Атраўка ўжо пачалася.

Устаноучы з'езд Кіргізкай Рэспублікі.

На 1-га кастрычніка сазываецца ўстаноучы з'езд аўтаномнай Кіргізкай Рэспублікі. Чакаюць прыезду да 700 дэлегатаў. З'езду палезыць разрашчыць пытаньні ўстаўлення рэспублікі і выбараў кіргізі Ц. І. К. і Совнаркам.

Суботнік дэлегатаў з вала-сьцеу.

Прыехаўшыя ў Слонім на з'езд прадстаўнікі валасьцеў былі далучаліся да суботніку для ачысткі саду. У час перарыву засяданьня сябры з'езду выстраіліся для Камуністычнага клубу і з музыкою ды сьцягамі пашлі часьціць сад пад гарод. Праз тры гадзіны дружкаю працаў быў распахан пляц саду, пастаўлен тын і весь сад прыведзён у належачы выгляд. Працаваць памагалі і чырвонаармейцы. Пасьля суботніку ізноў адчынілася пасяджэньне з'езду.

Па Менску.

→ Хочам на хронт.

У памяшканьні жаночае гімназіі адбыўся мітынг 7 і 9 роты караўльнага палка. Пасьля мітынгу чырвонаармейцы выказалі жадаць ісьці на хронт і пакляліся не выпускаць вінтоўкі з рук, пакуль ня згіне ўся шляхэцкая погань.

„Тыдзень падбудовы у Менску“.

21 верасьня ў Менску і на бліжніх станцыях Заходніх чыгунак пачаўся „Тыдзень падбудовы“. Служачыя на чыгуначных і рабочыя стараюцца пакляць мату зрабіць больш разрашчыць пытаньні ўстаўлення „Тыдзень“ у Менску. На Менску ўвечары галоўная ўвага зьвярнуцца на тое, каб адна-